

מיתות מעורבות בהן, ואפילו הפריש דמי חטאות מיתות מתוכה – מעות סתומין הן. מתניתא מסייעא לרב חסדא: אלו לחטאתי והשאר לשאר נזירותי, ומת – מועלין בכולן ואין מועלין במקצתן. ולא אמר: אם מת – יפלו לנדבה.

אור ל'שרים

מעילה משעה שהוקדשו (עד כאן הברייתא. בירושלמי כאן הובאה הברייתא בקיצור, וכך היא הברייתא שבתוספתא: "המפריש מעות לנזירותו... 'אלו לחטאתי והשאר לשאר נזירותי' ומת, דמי חטאת – ילכו לים המלח, ולא נהנים ולא מועלים, והשאר – רצה להביא בהם עולה – יביא, שלמים – יביא (בברייתא שבבבלי: והשאר – יביא חציו לעולה וחציו לשלמים), ומועלים בכולם ואין מועלים במקצתם"). ויש לדייק: **ולא אמר** (הסופר במסירה שלפנינו כתב: "אממ", והסדר בדפוס ונציה הירושלמי פתר: "אמר", אף על פי שניתן היה אולי לפתור: "אמר") – החכם השונה את הברייתא לא אמר: **אם מת** – הנזיר, – **יפלו לנדבה** – שאר המעות שהניח הנזיר שמת, שהם תערובת של דמי עולה ודמי שלמים, ייפלו לשופרות של נדבה, כדין מעות סתומים. לפי הברייתא הזו, ההלכה בנזיר שמעות סתומים ייפלו לנדבה נאמרה רק כשהיו דמי החטאת מעורבים בהם מתחילה, אבל לא נאמרה כשלא היו דמי החטאת מעורבים בהם מתחילה. הרי שלפי הברייתא הזו, אין הלכה אחת בנזיר שיהיו מעות סתומים שלו נופלים לנדבה, כמו שאמר רב חסדא בעניין מותר מעות סתומים של נזיר.

בתוספתא נזיר, גטז ומעילה א, ט-י שנו: המפריש מעות לנזירותו... מת, היו סתומים – יפלו לנדבה... "אלו לחטאתי והשאר לשאר נזירותי" ומת, דמי חטאת – ילכו לים המלח (שהרי דמי חטאת שמתו בעליה הם), ולא נהנים ולא מועלים (אסור ליהנות ממעות אלו, אבל אם נהנו מהם – אין חייבים להביא קורבן מעילה, שהואיל והולכים לים המלח אין להם דין הקדש גמור), והשאר (דמי עולה ושלמים) – רצה להביא בהם עולה – יביא (עולת נדבה), שלמים – יביא (שלמי נדבה), ומועלים בכולם ואין מועלים במקצתם.

בבבלי נזיר כד, ב-כה, א אמרו: "המפריש מעות לנזירותו... מת והיו לו מעות סתומים – יפלו לנדבה". – והלא דמי חטאת מעורבים בהן (במעות הסתומים, שדין חטאת כזו למיתה, ואסור להקריבה על המזבח)! (וכיצד ילכו כולן לנדבה שהיא עולה?) – אמר רבי יוחנן: הלכה (הלכה למשה מסיני או הלכה מדברי סופרים) היא בנזיר (שמעות סתומים של נזיר ילכו כולן לנדבה, אף על פי שדמי חטאת מעורבים בהן).

ושם כו, א-ב אמרו: אמר רבא: הא דאמרת מעות סתומים ייפלו לנדבה, אם נפלו / נפרשו דמי חטאת מביניהם (אם הובדלו חלק

חטאות מיתות (מתות) **מעורבות** (ב"שרידי הירושלמי": 'מעורבין') **בהן** – נזיר שמת והניח מעות סתומים, שדמי חטאת מעורבים בהם. ואף על פי שדמי חטאת שמתו בעליהם אין מקריבים מהם קורבן אלא ילכו לים המלח, מכל מקום המעות הסתומים הללו ייפלו לנדבה (הברייתא נקטה "מתות", משום שהיא מפרשת את המשנה מעילה ג, ב ("תוספתא כפשוטה", נשים, עמוד 534 הערה 23), ושם ג, א המשנה דנה בחטאות המתות), **ואפילו הפריש דמי חטאות מיתות** (המילה 'מיתות' היא אשגרה מלעיל ("תוספתא כפשוטה" נשים, עמוד 534 הערה 24). ואינה בדפוס ונציה הבבלי) **מתוכה** (במקבילה וב"שרידי הירושלמי": 'מתוכן'. וכן הוא בנוסח הבבלי של מסכת שקלים) – ואף אם מתחילה הפריש הנזיר שמת מעות סתומים לכל קורבנות נזירותו, ואחר כך הפריש מקצתם לשם חטאת, והניח את שאר המעות לשאר קורבנות נזירותו (לעולה ולשלמים), – **מעות סתומין הן** – שאר המעות שהניח הנזיר שמת יש להם דין מעות סתומים וייפלו לנדבה, שההלכה בנזיר שמעות סתומים ייפלו לנדבה לא נאמרה רק כשדמי החטאת מעורבים בהם, אלא נאמרה אף כשהפריש מהם את דמי החטאת. הרי שלפי הברייתא הזו, הלכה אחת היא בנזיר שיהיו מעות סתומים שלו נופלים לנדבה, כמו שאמר רבי זעורה בעניין מותר מעות סתומים של נזיר. **מתניתא מסייעא** – המשנה (המקור התנאי, והוא הברייתא הזו) מסייעת לרב חסדא: שנינו בברייתא (בתוספתא מעילה): **"אלו לחטאתי והשאר לשאר נזירותי"** (במקבילה וב"שרידי הירושלמי": 'והשאר לנזירותי') – נזיר שהפריש מעות לנזירותו ואמר: "מעות אלו לחטאתי, ושאר המעות לשאר קורבנות נזירותי (לעולה ולשלמים)", שמתחילה הפריש מעות סתומים שאין דמי החטאת מעורבים בהם, **ומת** – הנזיר, – **מועלין בכולן** – אם נהנו בשוגג משאר המעות כולם שהניח הנזיר שמת, שיש עליהם קדושת עולה ושלמים, חייבים להביא קורבן אשם מעילות, הואיל ונהנו גם מדמי העולה המעורבים בהם, והרי בעולה יש דין מעילה משעה שהוקדשה (וגם אם נהנו מרובם ולא מכולם, חייבים קורבן מעילה, שהרי חלק ממעות אלו ודאי מיועד לעולה), **ואין מועלין במקצתן** – אבל אם נהנו בשוגג רק ממקצתם של שאר המעות שהניח הנזיר שמת, פטורים מלהביא קורבן אשם מעילות, שהרי אפשר שנהנו מדמי השלמים בלבד, ובשלמים אין דין